

Sygn. akt IX U 806/17

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 października 2017 r.

Sąd Okręgowy _____ w Gliwicach Wydział IX

Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Ośrodek Zamiejscowy w Rybniku

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Maria Olszowska
Protokolant:	Jolanta Nagrodzka

przy udziale ./.

po rozpoznaniu w dniu 4 października 2017 r. w Rybniku

sprawy z odwołania B. B. (1) /B./

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

przy udziale zainteresowanego W. R. /R./

o podleganie ubezpieczeniom społecznym

na skutek odwołania B. B. (1)

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

z dnia 12 kwietnia 2017 r. Znak (...)

1. zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że ustala, iż ubezpieczony jako pracownik u płatnika składek KLUB (...) podlega obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowemu, chorobowemu, wypadkowemu od 1 września 2016 roku do 31 października 2016 roku.,

2. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. na rzecz ubezpieczonego kwotę 180,00zł (sto osiemdziesiąt złotych 00/100) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sędzia

Sygn. akt IX U 806/17

UZASADNIENIE

Decyzją z 12 kwietnia 2017r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R., na podstawie przepisów ustawy z 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych ustalił, że ubezpieczony B. B. (1) nie podlega obowiązkowym

ubezpieceniom: emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu w okresie od 01.09.2016r. do 31.10.2016r. jako pracownik u płatnika składek W. R. KLUB (...).

W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, że ubezpieczony został zgłoszony do obowiązkowych ubezpieczeń od 09-10/2016r. i zdaniem organu rentowego strony postępowania, zarówno płatnik składek jak i ubezpieczony, nie wykazały przed organem rentowym, że praca była faktycznie świadczona, nie przedłożono żadnego dowodu w sprawie, a zebrany w sprawie materiał daje podstawy do twierdzenia, że działania płatnika noszą znamiona czynności prawnej pozornej, która nie może wywrzeć skutków prawnych w postaci uzyskania prawa do świadczeń.

Odwołanie od decyzji złożył ubezpieczony wskazując, że prace faktycznie w okresie spornym wykonywał, na co wskazując przedłożone organowi rentowemu dokumenty oraz zeznania świadków. Nadto ubezpieczony wniósł o zwrot kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Zainteresowany poparł stanowisko odwołującego.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując stanowisko wyrażone w zaskarżonej decyzji.

Rozpoznając sprawę Sąd ustalił, co następuje.

Zainteresowany - płatnik składek W. R. prowadzi działalność gospodarczą KLUB (...) w R. od 1995r. polegającą na prowadzeniu baru restauracyjnego.

Pod koniec sierpnia 2016r. zainteresowany rozpoczął remont drugiego piętra swojego lokalu. Modernizował łazienki, zmieniał wyposażenie, cyklinował parkiety, malował. Prace te wykonywał samodzielnie wraz ze szwagrem K. P. i zięciem P. S.. Jednak zainteresowanemu potrzebna była jeszcze dodatkowa pomoc, lokal cały czas działał, zainteresowany nie mógł zająć się zwłaszcza porządkami na posesji, dlatego postanowił, że na okres remontu zatrudni pracownika.

Zainteresowany koło 25 sierpnia 2016r., na budynku swojego lokalu, wywiesił ogłoszenie, że zatrudni na pół etatu pracownika do robót porządkowych i konserwacyjnych. W odpowiedzi na to ogłoszenie zgłosił się ubezpieczony. Zainteresowany znał ubezpieczonego, który przychodził do lokalu zainteresowanego grać w skata sportowego. Zainteresowany uważał go za człowieka poważnego, miał do niego zaufanie, co było dla zainteresowanego najważniejsze.

Umowa o pracę z ubezpieczonym została zawarta 1 września 2016r. na okres próbny do 31 października 2016r., w połowie wymiaru czasu pracy, na stanowisku portiera, za wynagrodzeniem w wysokości 925,00zł brutto miesięcznie.

Ubezpieczony przeszedł wstępne badania lekarskie 30 sierpnia 2016r.

Ubezpieczony faktycznie podjął pracę 1 września 2016r. pomagając przy remoncie lokalu – remoncie II piętra. Praca ubezpieczonego polegała na rozkręcaniu, wynoszeniu mebli, wynoszeniu gruzu, czyszczeniu fontanny, spuszczeniu wody, obcinaniu róż przed zimą, grabieniu liści, koszeniu trawy, zamiataniu placu.

Ubezpieczony pracował codziennie po 4 godziny – od g. 8.00 do g.12.00 lub od g. 12.00 do g. 16.00. Ubezpieczony podpisywał listę obecności.

Po zakończeniu remontu zainteresowany nie musiał nikogo zatrudniać, gdyż sam już dawał sobie radę z obowiązkami.

Ubezpieczony podjął pracę u zainteresowanego, żeby mieć możliwość przeliczenia swojej emerytury na zasadzie art. 110a ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Powyższe ustalił Sąd w oparciu o akta organu rentowego, w tym znajdującą się w nich dokumentację osobową ubezpieczonego, zeznania świadków B. M. złożone na rozprawie 27 września 2017r., protokół elektroniczny rozprawy

k. 24 a.s., zeznania świadków P. S. i K. P. złożone na rozprawie 4 października 2017r., protokół elektroniczny rozprawy k. 30 a.s. oraz zeznania zainteresowanego i ubezpieczonego złożone na rozprawie 27 września 2017r., protokół elektroniczny rozprawy k. 24 a.s..

Sąd dał w całości wiarę zeznaniom świadków, zainteresowanego i ubezpieczonego, które potwierdzają wykonywanie pracy przez ubezpieczonego u zainteresowanego w okresie spornym. Zeznania te Sąd uznał za przekonujące jako spójne i logiczne, korelujące ze sobą, znajdujące potwierdzenie w powołanej dokumentacji.

Mając na uwadze powyższe ustalenia Sąd zważył, co następuje.

Odwołanie ubezpieczonego zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią art. 6 ust. 1 pkt. 1 i art. 11 ust. 1 oraz art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (j.t. Dz. U. z 2017r., poz. 1778), zwanej dalej Ustawą, pracownicy podlegają obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu. Obowiązkowym ubezpieczeniom pracownicy podlegają od dnia nawiązania stosunku pracy do dnia jego ustania (art. 13).

Zgodnie z utrwaloną linią orzecznictwa pojęcia pracownik i zatrudnienie nie mogą być interpretowane na użytek ubezpieczeń społecznych inaczej niż interpretuje je akt prawny określający prawa i obowiązki pracowników i pracodawców - Kodeks pracy (tak też Sąd Apelacyjny w Warszawie w wyroku z dnia 30 maja 2005 r., sygn. akt III AUa 283/2005). Podkreślić też należy, iż stronom umowy o pracę, na podstawie której rzeczywiście były wykonywane obowiązki i prawa płynące z tej umowy, nie można przypisać działania w celu obejścia ustawy (art. 58 §1 k.c. w związku z art. 300 k.p. – tak też Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 25 stycznia 2005 r., sygn. akt II UK 141/2004, publik. OSNP 2005/15 poz. 235, Monitor Prawniczy 2006/5 str. 260).

Kwestia sporna w niniejszej sprawie sprowadza się do tego, czy stan faktyczny ustalony w tej konkretnej sprawie, a wynikający z zeznań świadków, ubezpieczonego i zainteresowanego oraz zgromadzonej w sprawie dokumentacji, pozwala na uznanie, że umowa o pracę z 1.09.2016r. zawarta między płatnikiem składek a ubezpieczonym, dają podstawy do objęcia ubezpieczonego obowiązkowym ubezpieczeniem społecznym w okresie od 01.09.2016r. do 31.10.2016r., tj. czy doszło faktycznie do nawiązania stosunku pracy i jego wykonywania, czy umowa o pracę była czynnością prawną pozorną jak wskazuje w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji organ rentowy, czy też nie i jakie są tego przyczyny.

Jak stanowi art. 22 kp przez nawiązanie stosunku pracy pracownik zobowiązuje się do wykonywania pracy określonego rodzaju na rzecz pracodawcy i pod jego kierownictwem oraz w miejscu i czasie wyznaczonym przez pracodawcę, a pracodawca do zatrudniania pracownika za wynagrodzeniem.

Umowa o pracę określa strony umowy, rodzaj umowy, datę jej zawarcia oraz warunki pracy i płacy w szczególności wynagrodzenie za pracę odpowiadające rodzajowi pracy ze wskazaniem składników wynagrodzenia oraz wymiar czasu pracy – art.29 § 1 kp.

Organ rentowy, wydając decyzję o podleganiu ubezpieczonego ubezpieczeniom społecznym w tytułu zatrudnienia u zainteresowanego, podważył umowę łączącą strony w zakresie faktycznego wykonywania pracy przez ubezpieczonego.

Jak wynika z treści art. 83 §1 nieważne jest oświadczenie woli złożone drugiej stronie za jej zgodą dla pozorów. Jeżeli oświadczenie takie zostało złożone dla ukrycia innej czynności prawnej, ważność oświadczenia ocenia się według właściwości tej czynności.

W tym miejscu trzeba wskazać, że pozornosc oświadczenia woli (art. 83 § 1 k.c.) została potraktowana przez ustawodawcę jako wada oświadczenia woli, nie dotyczy więc oświadczeń wiedzy. Jest to jednak wada szczególnego rodzaju, bo dotycząca oświadczenia złożonego świadomie i swobodnie dla pozorów drugiej stronie, która o takim

oświadczeniu wie i na to się zgadza. (tak - Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 8 czerwca 1971r., II CR 250/71, nie publikowany).

Z kolei w wyroku z dnia 23 czerwca 1986r., I CR 45/86 (nie publikowanym) Sąd Najwyższy zdefiniował pozorność jako „wadę oświadczenia woli polegającą na niezgodności między aktem woli, a jej przejawem na zewnątrz, przy czym strony zgodne są co do tego, aby wspomniane oświadczenie woli nie wywoływało skutków prawnych”. Nie można też przyjąć pozorności oświadczeń woli o zawarciu umowy o pracę, gdy pracownik podjął pracę i ją wykonywał, a pracodawca świadomie to przyjmował (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 marca 2001r., II UKN 258/00, OSNP z 2002r., Nr 21, poz. 527).

Przechodząc od powyższych rozważań na grunt tej konkretnej sprawy trzeba więc wspomnieć, iż postępowanie przeprowadzone przez Sąd w żadnym wypadku nie wykazało, że umowa o pracę zawarta przez płatnika składek a ubezpieczonego uznać można za czynność prawną pozorną.

Organ rentowy będący stroną tego procesu w toku postępowania nie wykazał, by jego twierdzenia, zawarte w zaskarżonej decyzji i jej uzasadnieniu, polegają na prawdzie a nie stanowią jedynie jednej z szeregu możliwych wersji – w tym przypadku korzystnej dla organu rentowego.

Przeprowadzone postępowanie dowodowe wykazało, że u płatnika składek powstała potrzeba zatrudnienia pracownika w okresie spornym. Sąd dał wiarę zeznaniom zainteresowanego, że zatrudnienie ubezpieczonego we wrześniu związane było z prowadzonym remontem lokalu, zwiększonej ilości pracy do wykonania w tym okresie, z potrzebą pomocy dodatkowego pracownika także przy pracach porządkowych wokół lokalu, których sam zainteresowany, nawet z pomocą szwagra i zięcia, nie był w stanie wykonać.

Zainteresowany zatrudnił ubezpieczonego, który odpowiedział na ogłoszenie o pracy wywieszone przez zainteresowanego. Zainteresowany znał ubezpieczonego jako gościa jego lokalu, miał do niego zaufanie, co było dla zainteresowanego ważne przy zatrudnianiu pracownika.

Nadto przeprowadzone postępowanie dowodowe wykazało, iż ubezpieczony w okresie spornym faktycznie wykonywał pracę zarówno przy remoncie II piętra lokalu – przy rozkręcaniu, wynoszeniu mebli, wynoszeniu gruzu ale także wykonywał prace porządkowe na posesji, tj. czyszczenie fontanny, spuszczenie wody, obcinanie róż przed zimą, grabienie liści, koszenie trawy, zmiatanie placu.

Wskazać także należy, iż w niniejszej sprawie nie doszło do naruszenia przepisu art. 22 § 1 k.p., ponieważ ubezpieczony zobowiązała się i świadczył pracę określoną w umowie o pracę na rzecz pracodawcy, pod kierownictwem pracodawcy, za co miała otrzymywać ustalone w umowie o pracę wynagrodzenie. Ubezpieczony codziennie pracował u zainteresowanego pod jego kierownictwem, wykonywał pracę na 1/2 etatu.

Za takim przyjęciem przemawiają niewątpliwe zeznania zarówno płatnika składek, jak i ubezpieczonego oraz świadków. Zeznania te w ocenie Sądu są przekonujące, gdyż były spójne, logiczne, pokrywające się ze sobą, nadto znajdują potwierdzenie w przedłożonej dokumentacji i stąd Sąd uznał je za wiarygodne. Świadkowie widzieli ubezpieczonego przy pracy, gdy świadek B. M., która jest pracownikiem ubezpieczonego codziennie widywała ubezpieczonego przy pracy opisanej powyżej. Także świadkowie K. P. i P. S., którzy pomagali zainteresowanemu w przeprowadzeniu remontu, zgodnie potwierdzili wykonywanie pracy przez zainteresowanego w zakresie wskazanym powyżej.

Wreszcie wskazać należy, że fakt, iż ubezpieczony podjął pracę w celu spełnienia warunków do uzyskania prawa do przeliczenia przysługującego mu świadczenia emerytalnego na podstawie art. 110a ustawy o emeryturach i rentach z FUS, nie może być zarzutem organu rentowego, gdyż działania ubezpieczonego są zgodne z prawem, gdy podjął zatrudnienie w celu spełnienia warunku do przeliczenia emerytury i faktycznie ją wykonywał, a cel takiej czynności niewątpliwie nie jest niezgodny z obowiązującymi przepisami prawa.

Mając powyższe na uwadze, z mocy powołanych przepisów i art. 477¹⁴ § 2 kpc, Sąd zmienił zaskarżoną decyzję jak w wyroku.

W pkt 2 wyroku Sąd z mocy art.98 §1 i §3 kpc w zw. z §9 ust.2 Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. z 2015, poz. 1800) zasądził od organu rentowego kwotę 180,00zł na rzecz ubezpieczonego tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

SSO Maria Olszowska